

اطلاعات دوره																											
نام درس	تعداد واحد		رشته تحصیلی	مقطع تحصیلی دانشجویان	محل برگزاری	نیمسال تحصیلی																					
	نظری	عملی																									
اصول و کلیات اپیدمیولوژی	۲	-	بهداشت عمومی	کارشناسی پیوسته	معاونت آموزشی	دوم - سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳																					
اطلاعات مدرس																											
نام و نام خانوادگی مدرس مسئول: خانم فروغ آل ابراهیم																											
آدرس و شماره تلفن دفتر: دانشکده علوم پزشکی - معاونت آموزشی - گروه بهداشت عمومی ۰۵۱۵۲۵۲۳۲۲۴																											
آدرس ایمیل: forugha.v@gmail.com																											
شرح درس																											
اپیدمیولوژی مطالعه بیماری و سلامت در جوامع مختلف و مطالعه عوامل تعیین کننده بیماری هاست. در این واحد درسی به شرح استفاده از یافته های مطالعات اپیدمیولوژیک که به بهبود تشخیص و درمان بیماران کمک می کند، همچنین به تعیین و توضیح پیش آگهی بیماری ها و انواع شاخص های اندازه گیری و ارزشیابی خدمات سلامت پرداخته می شود.																											
اهداف دوره																											
هدف کلی دوره:																											
افزایش و ارتقاء دانش و آگاهی دانشجویان نسبت به فرایند ایجاد بیماری ها و عوامل موثر بر آنها و نحوه محاسبه عوامل تاثیر گذار در بروز و شیوع بیماری و چگونگی پیشگیری و کنترل آن ها (طبق کوریکولوم)																											
نحوه ارزشیابی و محاسبه نمره کل																											
<table border="1"> <thead> <tr> <th>روش ارزیابی</th> <th>نمره</th> <th>توضیحات</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>آزمون نهایی</td> <td>۱۴ نمره</td> <td>۴ جلسه اول از آزمون نهایی حذف خواهد شد.</td> </tr> <tr> <td>آزمون میان ترم</td> <td>۴ نمره</td> <td>۶ جلسه اول در آزمون میان ترم مدنظر قرار خواهد گرفت.</td> </tr> <tr> <td>حل تمرین در منزل</td> <td>۱ نمره</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>مشارکت در مباحث کلاسی</td> <td>۰/۵ نمره</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>حضور موثر در کلاس</td> <td>۰/۵ نمره</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>مجموع</td> <td>۲۰ نمره</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>							روش ارزیابی	نمره	توضیحات	آزمون نهایی	۱۴ نمره	۴ جلسه اول از آزمون نهایی حذف خواهد شد.	آزمون میان ترم	۴ نمره	۶ جلسه اول در آزمون میان ترم مدنظر قرار خواهد گرفت.	حل تمرین در منزل	۱ نمره	-	مشارکت در مباحث کلاسی	۰/۵ نمره	-	حضور موثر در کلاس	۰/۵ نمره	-	مجموع	۲۰ نمره	-
روش ارزیابی	نمره	توضیحات																									
آزمون نهایی	۱۴ نمره	۴ جلسه اول از آزمون نهایی حذف خواهد شد.																									
آزمون میان ترم	۴ نمره	۶ جلسه اول در آزمون میان ترم مدنظر قرار خواهد گرفت.																									
حل تمرین در منزل	۱ نمره	-																									
مشارکت در مباحث کلاسی	۰/۵ نمره	-																									
حضور موثر در کلاس	۰/۵ نمره	-																									
مجموع	۲۰ نمره	-																									
منابع																											

محل دسترسی	نویسنده	منابع
کتابخانه دانشکده	ترجمه: دکتر حسین صباغیان، دکتر کوروش هلاکوئی، دکتر شهرزاد نعمت‌اللهی	اپیدمیولوژی گوردیس، ویراست ششم
کتابخانه دانشکده	ترجمه: دکتر حسین ملک‌افضلی، دکتر کیومرث ناصری	اپیدمیولوژی مازنر، چاپ هفتم
کتابخانه دانشکده	گروه تالیفی دکتر خلیلی. نویسندگان: دکتر عباس عباسی قهرمانلو، رضا پاکزاد، حسین مظفر سعادت‌تی، سعید صفیری	اصول و مبانی پیشرفته اپیدمیولوژی، کتاب جامع IQB
کلاس	فروغ آل ابراهیم	کلیه اسلایدهای تدریس شده در کلاس

مواد و وسایل آموزشی

ماژیک، وایت برد - اسلاید، دیتا پروژکتور

مقررات آموزشی دوره

- طبق قوانین آموزشی دانشگاه، دانشجویان می‌بایست در تمام جلسات درسی حضور داشته باشند و فقط می‌توانند از غیبت‌های متناسب با واحد درسی استفاده نمایند (۳ جلسه غیبت موجه). در صورت غیبت بیش از ۴ جلسه موجه (تایید توسط شورای آموزشی) درس حذف و غیر موجه نمره صفر می‌ذول خواهد شد.
- حضور به موقع دانشجویان در کلاس و قبل از حضور استاد
- عدم استفاده از گوشی همراه (در صورت نیاز و با اجازه مدرس، دانشجویان می‌توانند برای جستجوی برخی مطالب از اینترنت استفاده نمایند).
- عدم گفتگو در زمان سخنرانی مدرس یا دانشجویان
- عدم مطالعه کتاب یا یک جزوه غیرمرتبط با درس
- تمام موضوعات کلاسی توسط نماینده کلاس طرح و پاسخ داده خواهد شد (پرهیز از تماس‌های شخصی سایر دانشجویان)

شماره جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه: اهداف آموزشی، شناختی، عاطفی، روانی حرکتی)	روش تدریس ^۱	فعالیت های یادگیری/ تکالیف دانشجوی	نحوه ارزشیابی ^۲
۱	۱۴۰۲/۰۷/۰۱	مقدمه ای بر رویکرد اپیدمیولوژی به بیماری و مداخله	آشنایی با تعریف و اهداف و کاربرد اپیدمیولوژی، کسب دانش در خصوص انواع سطوح پیشگیری و رابطه اپیدمیولوژی با بهداشت عمومی و پزشکی بالینی	شناختی	گوش دادن فعال، پاسخ به سوالات، مشارکت در بحث	پرسش و پاسخ
۲	۱۴۰۲/۰۷/۰۸	چگونگی انتقال بیماری	دانشجو بتواند انواع راه های انتقال بیماری را شرح دهد. با انواع مدل های اپیدمیولوژی آشنا شود. اصطلاحات و واژه های مهم در روند بیماری زایی را به درستی توضیح دهد. ویژگی یک طغیان بیماری را بیان کند. مفهومی گروهی را شرح دهد.	شناختی	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	پرسش و پاسخ، حل تمرین
۳	۱۴۰۲/۰۷/۱۵	اندازه گیری و وقوع بیماری ها	فراگیر با ابزارهای اندازه گیری ابتلا و مراقبت آشنا شود.	شناختی	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در	پرسش و پاسخ، حل تمرین

^۱ روش تدریس متناسب با هدف آموزشی میتواند شامل: سخنرانی، مباحثه ای - گروهی کوچک، نمایشی - حل مسئله - پرسش و پاسخ - گردش علمی، آزمایشی و انتخاب گردد.

^۲ آزمونها بر اساس اهداف میتوانند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.

	بحث، پرسش و پاسخ		بتواند اندازه گیری های مختلف ابتلا مانند بروز، شیوع و رابطه بین آن ها را شرح دهد و برای بیماری های مختلف شاخص های مذکور را محاسبه کند. کاربرد این شاخص ها و مشکلات اندازه گیری ها را توضیح دهد.			
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو با میزان میرایی و کشندگی آشنا شود. میزان های میرایی کشورهای مختلف را مقایسه و تفسیر کند. کیفیت زندگی و شاخص های سنجش کیفیت زندگی را شرح دهد. سال های بالقوه از دست رفته عمر و اجزای آن را شرح دهد. بار بیماری ها، بقا و امید زندگی و کاربرد آن ها را بیان کند.	میرایی و دیگر اندازه گیری های تاثیرگذار بر سلامت	۱۴۰۲/۰۷/۲۲	۴
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	فراگیران ارزشیابی یک آزمون غربالگری را شرح دهند. حساسیت، ویژگی، ارزش	ارزیابی اعتبار و قابلیت اطمینان آزمون های تشخیصی و غربالگری	۱۴۰۲/۰۷/۲۹ و ۱۴۰۲/۰۸/۰۶	۵

			<p>اخباری مثبت و منفی، دقت و صحت را بیان نمایند و بتوانند شاخص های مذکور را محاسبه کنند. رابطه بین شیوع بیماری با ارزش اخباری را توضیح دهند.</p> <p>خطاهای رایج در غربالگری را فرا گرفته و شرح دهند. با انواع آزمون های متوالی و موازی آشنا شوند. کاربرد منحنی راک را بیاموزند.</p>			
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	<p>آشنایی با تعریف و اهداف و کاربرد اپیدمیولوژی، کسب دانش در خصوص انواع سطوح پیشگیری و رابطه اپیدمیولوژی با بهداشت عمومی و پزشکی بالینی</p>	مقدمه ای بر رویکرد اپیدمیولوژی به بیماری و مداخله	۱۴۰۲/۰۷/۰۱	۶
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	<p>دانشجو بتواند انواع راه های انتقال بیماری را شرح دهد. با انواع مدل های اپیدمیولوژی آشنا شود. اصطلاحات و واژه های مهم در روند بیماری زایی را به درستی توضیح</p>	چگونگی انتقال بیماری	۱۴۰۲/۰۷/۰۸	۷

			دهد. ویژگی یک طغیان بیماری را بیان کند. مفهومی ایمنی گروهی را شرح دهد.			
سوالات کتبی تستی و تشریحی	-	-	-	آزمون میان ترم	۱۴۰۲/۰۸/۱۳	۸
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو طرح مطالعه مورد-شاهدی را توصیف کند. نحوه انتخاب گروه ها را بیان کند. اصول انتخاب گروه شاهد را شرح دهد. همسان سازی را تعریف کند. انواع همسان سازی را شرح دهد. خطای طبقه بندی را تعریف کند و انواع آن را نام ببرد. مزایا و معایب مطالعه مورد-شاهدی را بیان کند. فرمول بندی نسبت شانس را بداند و محاسبه و تفسیر کند. کاربرد مطالعه مورد-شاهدی را شرح دهد.	پژوهش های مورد-شاهدی	۱۴۰۲/۰۸/۲۷	۹
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	فراگیر ماهیت پژوهش های همگروهی را بشناسد و با انواع گذشته نگر و آینده نگر آشنا شود. همچنین چگونگی تجزیه و	پژوهش های همگروهی (کوهورت)	۱۴۰۲/۰۹/۰۴	۱۰

			تحلیل آن ها را شرح نماید. مزایا و معایب مطالعه همگروهی را بیان کند. نحوه محاسبه خطر نسبی را بداند و آن را تفسیر کند. کاربرد مطالعه همگروهی را شرح دهد.			
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو طرح مطالعات مورد- شاهدی لانه گزیده را شرح دهد. طرح مطالعات مورد- کوهورت را بیان کند. فواید و ایرادات هر کدام از مطالعات مذکور را نام ببرد.	انواع دیگر مطالعات مورد- شاهدی	۱۴۰۲/۰۹/۱۱	۱۱
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	فراگیر طرح مطالعات کارآزمایی بالینی را شرح دهد. تصادفی سازی و کورسازی و انواع آن را توضیح دهد. NNT (تعداد افرادی که باید درمان شوند تا از یک واقعه پیشگیری شود) را محاسبه و تفسیر کند. تعمیم پذیری نتایج را شرح دهد. مزایا و معایب مطالعات کارآزمایی بالینی را لیست کند. انواع طرح های کارآزمایی تصادفی	پژوهش های تجربی و نیمه تجربی	۱۴۰۲/۰۹/۱۸	۱۲

			مانند طرح فاکتوریال و متقاطع را توضیح دهد. مسائل اخلاقی مطالعات کارآزمایی بالینی را بداند.			
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو مفهوم ارتباط را بیان کند. انواع روابط علیتی را شرح دهد. عوامل موثر بر قضاوت در مورد علیتی بودن رابطه را بیان کند. شواهد وجود رابطه علیتی براساس اصول کخ بیان کند. رهنمودهای ۹ گانه برای اظهار نظر در مورد علیتی بودن ارتباط براساس اصول هیل شرح دهد.	از ارتباط آماری تا علیت	۱۴۰۲/۰۹/۲۵	۱۳
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو با انواع خطاهای تصادفی و منظم آشنا شود. انواع خطاهای تصادفی را بشناسد. با انواع سوگیری ها یا خطاهای منظم مانند سوگیری انتخاب و اطلاعات آشنا شود. بتواند تورش های متعدد انتخاب مانند برکسون، نمونه گیری، اثر کارگر سالم، گم شدن و... هم چنین تورش	انواع خطاهای رایج در تحقیقات علوم پزشکی	۱۴۰۲/۱۰/۰۲	۱۴

			های متعدد اطلاعات مانند مصاحبه گر، یادآوری، پاسخ گویی و گزارش دهی را لیست کند. سوگیری که منجر به سو طبقه بندی افتراقی و غیر افتراقی می شود را بشناسد. متغیر مخدوش کننده و راه های کنترل آن را شرح دهد.			
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	فراگیر واژه کارایی، کارسازی و کارآمدی را تعریف کند. تفاوت واژه اثربخشی و سودمندی را بداند. کاربرد مطالعات برای ارزیابی اثربخشی خدمات سلامتی را شرح دهد. چگونگی تنظیم طرح های پژوهشی به منظور ارزشیابی برنامه های غربالگری بیاموزد و با چالش های رو در رو برای تفسیر نتایج این نوع برنامه ها آشنا شود.	استفاده از اپیدمیولوژی برای ارزشیابی خدمات سلامت	۱۴۰۲/۱۰/۰۹	۱۵
پرسش و پاسخ، حل تمرین	طرح سوال از جلسه قبل، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ	شناختی	دانشجو با چگونگی حفظ اسرار و رازداری اطلاعات شرکت کنندگان در برنامه های پژوهشی آشنا شود. مفهوم تعارض منافع را بیان	نکات اخلاقی و حرفه ای در اپیدمیولوژی	۱۴۰۲/۱۰/۱۶	۱۶

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

(فرم طرح دوره)

			کند. تعهدات اخلاقی پژوهشگران در مقابل افراد تحت مطالعه را بداند. با موارد احتیاط در تفسیر یافته های پژوهشی و پیام رسانی به افراد جامعه آشنا شود.			
					آزمون نهایی پایان ترم	۱۷